

We have two jobs as scholars: Answering interesting questions and telling the story. (Pollock & Bono, 2013)



نام درس: روش پژوهش کیفی و آمیخته

ساعت: ۱۳ الی ۱۵

روز: چهارشنبه

تعداد واحد: ۲

محل کلاس: کلاس

مدرس: سید حسین کاظمی؛ دکتری مدیریت رفتاری؛ استادیار گروه مدیریت دولتی دانشگاه تربیت مدرس؛

H.kazemi@modares.ac.ir

هدف دوره:

این دوره برای آشنایی دانشجویان با روش‌های پژوهش کیفی طراحی شده است و به منظور اثربخشی آموزش، ترکیبی از روش‌های تعلیمی، تعاملی، و کارگاهی در آن به کار گرفته خواهد شد. بدین صورت از دانشجویان انتظار می‌رود در طی دوره علاوه بر یادگیری مطالب، آنها را در طی انجام مطالعات مقدماتی یا پروژه ترمی به کار بینند.

از منظر مدرس دوره، چهار دسته مهارت یا هنر، ضرورت‌های آموختنی یک پژوهشگر هستند: هنر اکتشاف و مسئله‌مندی؛ هنر نگارش و تلفیق؛ هنر پژوهش و تحلیل؛ هنر تدوین و ارائه. طرح درس دوره بر اساس فراگیری نظری و تمرین عملی این مهارت‌ها تنظیم شده است.

انتظار می‌رود در انتهای دوره دانشجویان به خوبی بتوانند منابع علمی جدید را یافته و ساماندهی کنند؛ به درستی آنها را مطالعه و یادداشت‌برداری کنند؛ به شیوه صحیح و استدلالی مطالب مختلف را تلفیق و نگارش کنند؛ با طرح‌های پژوهشی متداول کیفی آشنا باشند؛ در گردآوری و تحلیل نرم‌افزاری داده‌های کیفی مهارت پیدا کرده باشند؛ و بتوانند گزارش پژوهشی منقحی را تنظیم و ارائه کنند.

علی‌القاعده، تحقق اهداف فوق بدون تمرین میسر نیست. بدین منظور دانشجویان باید به صورت فردی و گروهی تکالیف مشخص شده را بر اساس مطالب تدریس شده به انجام رسانند و در موعد مقرر تحویل دهند. طبیعتاً این تکالیف بخش اصلی ارزیابی انتهای دانشجویان را تشکیل می‌دهد. و همچنین بخش قابل توجهی از کلاس را تمرینات کارگاهی تشکیل می‌دهد.

پیش‌نیازها

- دانشجویان باید نحوه ارجاع‌دهی بر اساس آخرین شیوه‌نامه APA تسلط داشته باشند*^۱
- دانشجویان باید با نحوه صحیح قواعد نگارش و رسم‌الخط فارسی آشنایی داشته باشند و بتوانند آنها را در محیط نرم افزار Word و google docs به خوبی بکار بگیرند. راهنمایی‌های اولیه در این خصوص را در منابع زیر بجویید.

https://www.hamyarit.com/5451/persian-word/	بازدید در تاریخ ۲۰ شهریور ۱۴۰۲
https://aftab.cc/tutorial/397	بازدید در تاریخ ۲۰ شهریور ۱۴۰۲
کتاب «چگونه بنویسیم» علی اعوانی سال ۱۳۸۶ – قابل دانلود از اینترنت	
کتاب نگاهی بر شیوه نگارش فارسی ادیک باغداساریان سال ۱۳۹۳ – قابل دانلود از اینترنت	
دانلود «درست بنویسیم» بخش ۱ و ۲	
http://jums.ac.ir/Index.aspx?page=form&lang=1&sub=45&tempname=Webda&PageID=33572&isPopUp=False	
نصب و بکارگیری یکی از افزونه‌های پاک‌نویس یا ویراستیار در Word از طریق لینک‌های زیر	
https://paknevis.ir https://virastyar.ir	
مشاهده و یادگیری دو ویدئوی آموزشی در خصوص اهمیت و نحوه ویرایش متن از کانال خوشه چین:	
https://youtu.be/RbxpaCQHmdw https://youtu.be/yNMIIwes-v0	

شیوه انتقال مطالب

تدریس به همراه بحث‌های گروهی کوچک، تمارین درون کلاسی، مطالعات موردی و نمونه‌ها از پیشینه مدیریت

نحوه ارزیابی:

^۱ مطالب مشخص شده با ** مربوط به دوره دکتری است.

۴۰٪	آزمون پایان‌ترم (تشریحی)
۳۰٪	پروژه و تکالیف فردی یا گروهی
۲۰٪	نقد پژوهش و حضور در جلسات دفاع
۱۰٪	انجام تکالیف و تمارینی که به فراخور بحث ارائه می‌شود

قاعدا تا انتظار می‌رود:

۱. تکالیف در موعد مقرر به مدرس ارائه شوند و در چارچوب زمان مقرر شده برای کلاس ارائه شوند.
۲. هیچ‌گونه سرقت ادبی، کپی مطالب دیگران و طفره‌روی از کار گروهی طبیعتاً صورت نپذیرد و تمامی تکالیف با کمال صداقت علمی و با رعایت بالاترین استانداردهای علمی انجام شود.
۳. انتظار می‌رود دانشجویان در هر جلسه مشارکت کامل داشته باشند. طبیعتاً عدم حضور و مشارکت برابر با کسر نمره (هر جلسه یک نمره) و اختلال در روند یادگیری خواهد بود.
۴. مقیاس بیست عددی نمره‌دهی و آزمون نهایی ترم، صرفاً ابزارهایی جهت کمک به یادگیری هستند، محدود شدن یادگیری به آنها و اختصاص بیش از حد زمان کلاس به آنها شایسته نیست.
۵. جهت احترام به فضای کلاس لطفاً در طول کلاس از تلفن همراه خود استفاده نکنید.
۶. در دسترس بودن مدرس برای طرح مباحث درسی و پیگیری نکات علمی، یکی از حقوق شما به دانشجو است. با این حال در بازه زمانی برگزاری امتحان نهایی تا ثبت و تایید نمرات، هرگونه بحث، پیشنهاد یا اعتراضی در خصوص نمرات یا امتحان را از طریق سیستم گلستان ثبت و اعلام کنید و از برقراری تماس به منظور مذاکره در خصوص نمره لطفاً خودداری کنید.

برنامه جلسات

هنر اکتشاف و مسئله‌مندی (۳ جلسه): معرفی دوره - انواع مطالب علمی و اهمیت مقالات در دنیای علم - چگونه جستجو کنیم و مطلب بیابیم؟ (پایگاه‌های اطلاعاتی) - چگونه منابع را ساماندهی کنیم (سامانه مندلی Mendeley) - انواع مقالات و بخش‌های آنها و چگونه مقالات را بخوانیم (مدل hook and eye یا قرن قفلی کرسول و مدل اسکلت استدلالی) - چگونه مسئله‌مند باشیم و یک مسئله خوب را شناسایی کنیم؟

هنر نگارش و تلفیق (۳ جلسه): چگونه مرور پیشینه خوب انجام دهیم و درست بنویسیم؟ - چگونه یک پاراگراف علمی بنویسیم (Practicing Booth et al.'s method on Google docs) - چگونه مطالب دیگران را واگویی کنیم؟ چگونه ارجاع دهیم که سرقت علمی نکرده باشیم؟ (APA 7th edition, Google Scholar, ...) - چگونه اخلاق نگارش و پژوهش را رعایت کنیم؟

هنر پژوهش و تحلیل (۶ جلسه): - علم چیست و پارادایم‌های پژوهش کدامند؟ جغرافیای رویکردهای کمی و کیفی و طرح‌های پژوهش و چه روشی برای چه مسئله‌ای مناسب است؟ - معرفی انواع طرح‌های پژوهش آمیخته - مقدمات و استراتژی‌های پژوهش کیفی - گردآوری داده و نمونه‌گیری - تحلیل داده‌های کیفی به روش تحلیل مضمونی - کدگذاری (معرفی ATLAS.ti) - تحلیل کیفی در رویکردهای مختلف و اعتباربخشی به مطالعات کیفی - کار عملی و امتحان میان‌ترم

هنر تدوین و ارائه (۳ جلسه): - قالب‌های رایج مقاله، پایان‌نامه، پروپوزال، و گزارش پژوهشی (مدل ساعت شنی یا کینگ و شیوه APA 7th edition) - منطق ارائه و تدوین فایل ارائه - نقد پژوهش بر اساس حضور در جلسات دفاع و نقدشان و یافتن حشوئیات و ضعف‌ها در پایان‌نامه‌ها بر اساس متد خواندن در هنر اول - بررسی و تکمیل فرم پروپوزال (نسخه دانشگاه تربیت مدرس)

منابع:

الف- منابع اصلی:

- [1] Bell, E., Bryman, A., & Harley, B. (2019). *Business research methods*. Oxford university press.
- [2] Gray, D. E. (2021). *Doing research in the real world*. Sage.
- [3] Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2007). *Research methods for business students* (8th Ed.). Pearson Education Limited, England.
- [4] Clark, V. L. P., & Creswell, J. W. (2014). *Understanding research: A consumer's guide*. Pearson Higher Ed.
- [5] Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th Ed.). Sage publications.
- [6] استراوس، انسلم. و کرین، جولیت. (۱۳۹۰). مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای. ترجمه ابراهیم افشار. نشر نی.

ب- منابع تکمیلی (به فراخور هر جلسه):

- [۱] نیومن، ویلیام لاورنس. (۱۳۸۹). *شیوه‌های پژوهش اجتماعی: رویکردهای کیفی و کمی*، مجموعه دو جلدی، ترجمه حسن دانائی‌فرد و سید حسین کاظمی. مؤسسه کتاب مهربان نشر.
- [۲] دانائی‌فرد، حسن و کاظمی، سید حسین. (۱۳۸۹). *پژوهش‌های تفسیری در سازمان، استراتژی‌های پدیدارشناسی و پدیدارنگاری*. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)
- [۳] کرسول، جان. (۱۳۹۱). *پویش کیفی و طرح پژوهش، انتخاب از میان پنج رویکرد (روایت پژوهی، پدیدارشناسی، نظریه داده بنیاد، قوم‌نگاری، مطالعه موردی)*، ترجمه حسن دانائی‌فرد و سید حسین کاظمی. انتشارات صفار-اشراقی.
- [4] Abedi Ja'fari, H., Taslimi, M. S., Faghihi, A., & Sheikhzade, M. (2011). Thematic analysis and thematic networks: a simple and efficient method for exploring patterns embedded in qualitative data municipalities. *Strategic Management Thought*, 5(2), 151-198.
- [5] Ahn, E., & Kang, H. (2018). Introduction to systematic review and meta-analysis. *Korean journal of anesthesiology*, 71(2), 103.
- [6] Alpi, K. M., & Evans, J. J. (2019). Distinguishing case study as a research method from case reports as a publication type. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 107(1), 1.

- [7] American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7th ed.). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000165-000>
- [8] Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: towards a methodological framework. *International journal of social research methodology*, 8(1), 19-32.
- [9] Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of general psychology*, 1(3), 311-320.
- [10] Boell, S. K., & Cecez-Kecmanovic, D. (2015). On being 'systematic' in literature reviews. *Formulating research methods for information systems*, 48-78.
- [11] Booth, W. C., Booth, W. C., Colomb, G. G., Williams, J. M., Colomb, G. G., & Williams, J. M. (2016). *The craft of research* (4th Ed.). University of Chicago press.
- [12] Bowers, B. J., & Schatzman, L. (2021). Dimensional analysis. In *Developing grounded theory* (pp. 111-129). Routledge.
- [13] Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- [14] Bryant, A. (2019). *The varieties of grounded theory*. Sage.
- [15] Bryant, A., & Charmaz, K. (Eds.). (2007). *The Sage handbook of grounded theory*. Sage.
- [16] Cassell, C., Cunliffe, A. L., & Grandy, G. (Eds.). (2017). *The SAGE handbook of qualitative business and management research methods*. Sage.
- [17] Chellappandi, P., & Vijayakumar, C. S. (2018). Bibliometrics, Scientometrics, Webometrics/Cybermetrics, Informetrics and Altmetrics--An Emerging Field in Library and Information Science Research. *Shanlax International Journal of Education*, 7(1), 5-8.
- [18] Clarke, A. E. (2003). Situational analyses: Grounded theory mapping after the postmodern turn. *Symbolic interaction*, 26(4), 553-576.
- [19] Cooper, H. M. (1988). Organizing knowledge syntheses: A taxonomy of literature reviews. *Knowledge in society*, 1(1), 104-126.
- [20] Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2017). *Designing and conducting mixed methods research*. Sage publications.
- [21] Creswell, J. W., Hanson, W. E., & Clark-Plano, V. L. A. Morales (2007),'. *Qualitative research designs: selection and implementation*', *The Counseling Psychologist*, 35(2), 236-264.
- [22] Cunningham Library. (2020). ACER brief guide to APA Style 7. Australian Council for Educational Research. https://research.acer.edu.au/information_management/8/
- [23] Dilshad, R. M., & Latif, M. I. (2013). Focus group interview as a tool for qualitative research: An analysis. *Pakistan Journal of Social Sciences (PJSS)*, 33(1).
- [24] Dobbins, M. (2017). Rapid review guidebook. *Natl. Collab. Cent. Method Tools*, 13, 25.
- [25] Gentles, S. J., Charles, C., Ploeg, J., & McKibbin, K. (2015). Sampling in Qualitative Research: Insights from an Overview of the Methods Literature. *The Qualitative Report*, 20(11), 1772-1789. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2015.2373>
- [26] Gerrard, J., Rudolph, S., & Sriprakash, A. (2017). The politics of post-qualitative inquiry: History and power. *Qualitative inquiry*, 23(5), 384-394.
- [27] Graneheim, U. H., & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse education today*, 24(2), 105-112.
- [28] Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health information & libraries journal*, 26(2), 91-108.
- [29] Gustafsson, J. (2017). Single case studies vs. multiple case studies: A comparative study.
- [30] Headley, M. G., & Plano Clark, V. L. (2020). Multilevel mixed methods research designs: Advancing a refined definition. *Journal of Mixed Methods Research*, 14(2), 145-163.
- [31] Heikkinen, S., Lämsä, A. M., & Hiillos, M. (2014). Narratives by women managers about spousal support for their careers. *Scandinavian Journal of Management*, 30(1), 27-39.

- [32] Johns, A. (2001). The birth of scientific reading. *Nature*, 409(6818), 287-287.
- [33] Jovanović, G. (2011). Toward a social history of qualitative research. *History of the human sciences*, 24(2), 1-27.
- [34] Kelley, K. M., & Bisel, R. S. (2014). Leaders' narrative sensemaking during LMX role negotiations: Explaining how leaders make sense of who to trust and when. *The Leadership Quarterly*, 25(3), 433-448.
- [35] Keshav, S. (2007). How to read a paper. *ACM SIGCOMM Computer Communication Review*, 37(3), 83-84. <https://www.albany.edu/spatial/training/3-How%20to%20read%20a%20paper.pdf>
- [36] Ladik, D. M., & Stewart, D. W. (2008). The contribution continuum. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 36(2), 157-165.
- [37] Mantere, S., Aula, P., Schildt, H., & Vaara, E. (2013). Narrative attributions of entrepreneurial failure. *Journal of Business Venturing*, 28(4), 459-473.
- [38] McAlpine, L. (2016). Why might you use narrative methodology? A story about narrative. *Eesti Haridusteaduste Ajakiri. Estonian Journal of Education*, 4(1), 32-57.
- [39] Morse, J. M., Bowers, B., Stern, P. N., Corbin, J., Charmaz, K., & Clarke, A. E. (2016). *Developing grounded theory: The second generation* (Vol. 3). Routledge.
- [40] Morse, J. M., Bowers, B., Stern, P. N., Corbin, J., Charmaz, K., & Clarke, A. E. (2016). *Developing grounded theory: The second generation* (Vol. 3). Routledge.
- [41] Munn, Z., Peters, M. D., Stern, C., Tufanaru, C., McArthur, A., & Aromataris, E. (2018). Systematic review or scoping review? Guidance for authors when choosing between a systematic or scoping review approach. *BMC medical research methodology*, 18(1), 1-7.
- [42] Neyland, D. (2007). *Organizational ethnography*. Sage.
- [43] Pawson, R., Greenhalgh, T., Harvey, G., & Walshe, K. (2005). Realist review-a new method of systematic review designed for complex policy interventions. *Journal of health services research & policy*, 10(1_suppl), 21-34.
- [44] Pluye, P., Bengoechea, E. G., Granikov, V., Kaur, N., & Tang, D. L. (2018). A world of possibilities in mixed methods: review of the combinations of strategies used to integrate the phases, results, and qualitative and quantitative data. *INTERNATIONAL JOURNAL*, 10(1), 1-16.
- [45] Pollock, T. G., & Bono, J. E. (2013). Being Scheherazade: The importance of storytelling in academic writing.
- [46] Quarta, S. (2018). *Analyzing Young NEETs' Social Distress by Employing Shadowing*. SAGE Publications Ltd.
- [47] Raab, L. M., & Goodyear, A. C. (1984). *Middle-Range Theory in Archaeology: A Critical Review of Origins and Applications*. *American Antiquity*, 49(02), 255-268. doi:10.2307/280018
- [48] Rodriguez, S. (2016). Toward a Methodology of Death: Deleuze's "Event" as Method for Critical Ethnography. *Critical Questions in Education*, 7(3), 232-248.
- [49] Saldana, J. (2009). An introduction to codes and coding. *Chapter one*. In J. Saldana, *The coding manual for qualitative researchers*. Los Angeles: Sage Retrieved from https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/24614_01_Saldana_Ch_01.pdf.
- [50] Sandelowski, M., Voils, C. I., & Barroso, J. (2006). Defining and designing mixed research synthesis studies. *Research in the schools: a nationally refereed journal sponsored by the Mid-South Educational Research Association and the University of Alabama*, 13(1), 29.
- [51] Sargeant, J. M., & O'Connor, A. M. (2020). Scoping reviews, systematic reviews, and meta-analysis: applications in veterinary medicine. *Frontiers in veterinary science*, 7, 11.
- [52] Sargeant, J. M., & O'Connor, A. M. (2020). Scoping reviews, systematic reviews, and meta-analysis: applications in veterinary medicine. *Frontiers in veterinary science*, 7, 11.

- [53] St. Pierre, E. A. (2018). Writing post qualitative inquiry. *Qualitative inquiry*, 24(9), 603-608.
- [54] Tavory, I., & Timmermans, S. (2009). Two cases of ethnography: Grounded theory and the extended case method. *Ethnography*, 10(3), 243-263.
- [55] Tricco, A. C., Antony, J., Zarin, W., Strifler, L., Ghassemi, M., Ivory, J., ... & Straus, S. E. (2015). A scoping review of rapid review methods. *BMC medicine*, 13(1), 1-15.
- [56] Trouille, D., & Tavory, I. (2019). Shadowing: warrants for intersituational variation in ethnography. *Sociological Methods & Research*, 48(3), 534-560.
- [57] Vakili, M. M., & Jahangiri, N. (2018). Content validity and reliability of the measurement tools in educational, behavioral, and health sciences research. *Journal of Medical Education Development*, 10(28), 106-118.
- [58] Vollstedt M., Rezat S. (2019) An Introduction to Grounded Theory with a Special Focus on Axial Coding and the Coding Paradigm. In: Kaiser G., Presmeg N. (eds) Compendium for Early Career Researchers in Mathematics Education. ICME-13 Monographs. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-15636-7_4
- [59] Walsh, D., & Downe, S. (2005). Meta-synthesis method for qualitative research: a literature review. *Journal of advanced nursing*, 50(2), 204-211.
- [60] Whetten, D. A. (1989). What constitutes a theoretical contribution?. *Academy of management review*, 14(4), 490-495.
- [61] Whitemore, R., & Knaf, K. (2005). The integrative review: updated methodology. *Journal of advanced nursing*, 52(5), 546-553.
- [62] Yusoff, M. S. B. (2019). ABC of content validation and content validity index calculation. *Resource*, 11(2), 49-54.
- [63] Zimmer, L. (2006). Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts. *Journal of advanced nursing*, 53(3), 311-318.